

פרשת בחוקותי

אם בחקתי תלכו (כו, ג)

"אם בחקתי תלכו - שתהיו עמלים בתורה" (רש"י).

רבות ונצורות מבטיחה התורה להולך בחוקותיה. ומי הוא ההולך בחוקותיה? העמל בתורה, כפרוש רש"י. וכדי שנקבל מושג, עד כמה הדברים הללו מוחשיים - שמי שכל ישותו היא עסק התורה, זוכה לכך שהעולם כלו עומד לרשותו, מן הראוי לצטט כאן ספור שספר המגיד הירושלמי, רבישלום שבדרון זצ"ל.

רבנו הש"ך נהג לומר שעור קבוע בבית מדרשו. פעם אחת הזדמן לשם ה"מגן אברהם", אלא ששניהם לא ידעו איש על גדולת רעהו בתורה. האזין ה"מגן אברהם" לשעורו של הש"ך, שנאמר, כמובן, כיד ה' הטובה עליו, והדברים מצאו מאד חן בעיניו. אלא שהיו לו כמה השגות. אולם מפאת ענותנותו רצה המגן אברהם לשמור על אלמוניותו, לפיכך פנה אל אחד האברכים שעשה עליו רושם כי תלמיד חכם הוא, ואמר לו: גש אל הרב שאומר את השעור, ותקשה עליו מגמרא פלונית. וכאשר הוא יתרץ לך כך וכך, תענה לו בדרך זו וזו, ותקשה עליו קושיא גדולה מגמרא אחרת, ומהרא"ש במסכת פלונית, וכך תפלפל אתו עוד ועוד. מצויד בתדריך המדויק הזה, נגש אותו אברך תלמיד חכם אל הש"ך מיד לאחר השעור, ופתח עמו במשא ומתן.

הש"ך נהנה מאד בשוחחו עמו, וחשב כי גדול הדור עומד לפניו. ואמנם, מיד כשסיימו את המשא ומתן הנוגע לשעורו, החל לשוחח עמו בלמוד על דברים אחרים. עד מהרה התחוור לו, לש"ך, כי הבור כמעט ריק, וכי אין הוא גדול בתורה כפי שחשב. אמנם לא עם הארץ גמור, אך לא תלמיד חכם גדול מאד, ומיד הבין כי מאן דהוא, גדול מאד בתורה, שלחו אליו. הוא בקש ממנו שיגלה לו מי הלז, והלה הפגיש אותו עם ה"מגן אברהם"...

פתחו ה"מגן אברהם" והש"ך במשא ומתן בהלכה, ועד מהרה געשה ורעשה הארץ סביבם, וכאילו אש ירדה מן השמים.

וכך, עודם מדברים ושמחים בדברי התורה שהעלו, נכנס אחד השכנים והודיע, כי השכן הדר בקומה ממעל שוכב וגוסס. הש"ך היה כהן, ומה היה עליו לעשות עתה? לקום ולברוח. אך לא. הוא הפשיל את שרוולו, וגילה את זרועו, תוך כדי שהוא מכריז: "אני מצוה להמתין!" והגוסס המתין...

הש"ך וה"מגן אברהם" המשיכו לדבר בלמוד, ורק כשסיימו יוצאו החוצה, נפטר אותו גוסס.

כיצד עלינו לפרש את הספור הזה? כפשוטו. "אם בחקתי תלכו" - שתהיו עמלים בתורה, תזכו לכל הברכות. האם גם בימינו תתכן זכות כזאת? בהחלט כן. ואם איננו זוכים לראות את הדברים עין בעין, כנראה שלא הגענו עדין לדרגה מספקת בלמודתורה לשמה.

מקור: הרב שלמה לוונשטיין שליט"א